

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2017, în privința inculpatului

*Cremniov Anton Xxxx, născut la
xx xxxxxxxxx xxxx, originar și locuitor al or. Xxxxx, str. xx
xxxxxx xx, cetățean al R. Moldova, fără antecedente
penale.*

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare, 06.02.2017 – 17.07.2017,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>07.08.2017 – 22.11.2017,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>12.02.2018 – 21.03.2018.</i>

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 17 iulie 2017, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Cremniov Anton a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 90 ore de muncă neremunerată în folosul comunității și în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 90 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 100 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Cremniov Anton, *este* învinuit că, în perioada lunilor august - octombrie 2016, urmărind scopul circulației ilicite a drogurilor, fără scop de înstrăinare, a dobândit pentru prelucrare și consum propriu o cantitate substanțială de droguri, pe care le păstra ilegal la sine până la data de 12 octombrie 2016, când fiind suspectat de păstrarea și întrebuințarea drogurilor a fost escortat la Inspectoratul de Poliție Cahul, unde în timpul percheziției corporale a predat benevol un portmoneu de culoare roșie, în care se aflau patru pachetele cu masă vegetală, de culoare verde, uscată și mărunțită, cu un miros specific, care în baza concluziei raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-443 din 19.10.2016 reprezintă - marijuana, care se atribuie la categoria drogurilor, cu cantitatea de 5,92 gr. (în masă uscată), ce corespunde proporțiilor mari.

Tot el, urmărind scopul circulației ilicite a drogurilor fără scop de înstrăinare, în circumstanțe necunoscute, a dobândit pentru consumul propriu o cantitate substanțială de droguri pe care le-a păstrat ilegal la domiciliul temporar închiriat din str. XXXXXXXXXXXX XX, or. XXXXX, până la data de 21 ianuarie 2017, când în perioada de timp 10.30-11.25, în procesul cercetării locuinței, într-o odaie, de pe masă, colaboratorii de poliție din cadrul IP Cahul au depistat și ridicat: cinci pachetele din polietilenă de tip „zip lock”, care conținea, fiecare în parte, o masă vegetală uscată și grosier mărunțită, de culoare verde-cafenie, care conform concluziei raportului de expertiză nr. 34/12/3-R 30 din 30.01.2017, reprezintă marihuană, în cantitate totală de 5,81 gr., ce constituie proporții mari.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Deoarece aceste probe dovedesc vinovăția inculpatului, instanța i-a încadrat acțiunile în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, ca păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 76 – 77 Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că inculpatul a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, se căiește sincer de cele săvârșite, se caracterizează negativ, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, anterior a fost judecat, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, cu aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Instanța a respins solicitarea procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în sumă de 360 lei și 510 lei în contul statului, pentru efectuarea expertizelor chimice a substanțelor narcotice, or, acestea sunt cheltuieli în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției lui în comiterea infracțiunilor incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului. Normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul inculpaților a cheltuielilor judiciare.

Efectuarea expertizelor chimice a substanțelor narcotice, la 19.10.2016 și 30.01.2017, au fost ordonate de către organul de urmărire penală, fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina acuzării.

Astfel, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin efectuarea expertizei, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

3. Procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Sergiu Mîțăblîndă, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 217 alin. (2), 217 alin. (2), 84 Cod penal, la 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității și încasarea de la acesta a sumei de 870 lei, în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare.

Apelantul a invocat că instanța de fond nu a ținut cont de circumstanța agravantă, conform rechizitoriului – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară. De aici rezultând că inculpatul este predispus să comită infracțiuni și după ispășirea pedepsei va continua să comită infracțiuni similare, sau alte infracțiuni mult mai grave pe fonul consumului de droguri.

Argumentul instanței că, statul are obligația de a demonstra vinovăția persoanei, nu este plauzibil, în situația în care statul și-a onorat această obligație, a demonstrat prin acțiuni de procedură legală vinovăția persoanei și pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal a suportat cheltuieli, iar art. 229 Cod de procedură penală indică direct că, condamnatul poate fi obligat la recuperarea cheltuielilor judiciare.

La fel, potrivit art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Însă, instanța de judecată, refuzând încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, nu a stabilit că încasarea acestora poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea inculpatului.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2017, apelul a fost admis, casată sentința integral și pronunțată o nouă hotărâre.

Cremniov Anton a fost condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 100 ore de muncă neremunerată în folosul comunității și în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 100 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Cererea acuzării privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în mărime de 870 lei, a fost respinsă.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond a indicat învinuirea formulată inculpatului, în baza cărei cauza a fost trimisă în judecată, însă nu a descris fapta prejudiciabilă considerată ca fiind dovedită.

Instanța de apel a constatat, că în perioada lunilor august - octombrie anul 2016, inculpatul Cremniov Anton, urmărind scopul circulației ilicite a drogurilor fără scop de înstrăinare, a dobândit pentru prelucrare și consum propriu o cantitate substanțială de droguri, pe care le-a păstrat ilegal la sine până la 12.10.2016, când

fiind suspectat de păstrarea și întrebuințarea drogurilor, a fost escortat la Inspectoratul de Poliție Cahul, unde în timpul percheziției corporale a predat benevol un portmoneu de culoare roșie, în care se aflau patru pachetele cu masă vegetală, de culoare verde, uscată și mărunțită, cu un miros specific, care în baza raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-443 din 19.10.2016 reprezintă - marijuana, care se atribuie la categoria drogurilor, cu cantitatea de 5,92 gr., ce corespunde proporțiilor mari.

Tot el, urmărind scopul circulației ilicite a drogurilor, fără scop de înstrăinare, în circumstanțe necunoscute a dobândit pentru consumul propriu o cantitate substanțială de droguri, pe care le păstra ilegal la domiciliul temporar închiriat din str. XXXXXXXXXXXX XX, or. XXXXX, până la 21.01.2017, în perioada de timp 10.30 -11.25, când în procesul cercetării locuinței, într-o odaie, de pe masă, colaboratorii de poliție din cadrul IP Cahul au depistat și ridicat: cinci pachetele din polietilenă de tip „zip lock”, care conținea, fiecare în parte, o masă vegetală uscată și grosier mărunțit, de culoare verde - cafenie, care conform concluziei raportului de expertiză nr. 34/12/3-R-30 din 30.01.2017, reprezintă marijuana, în cantitate de 5,81 gr., ce constituie proporții mari.

În baza probelor administrate, instanța a considerat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului și i-a încadrat acțiunile în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, ca păstrarea drogurilor săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 16, 61, 75 – 77 Cod penal, că inculpatul a săvârșit 2 infracțiuni ușoare, anterior fiind condamnat, dar antecedentul penal este stins, că are un copil minor la întreținere și nu este angajat în câmpul muncii, că nu au fost reținute circumstanțe atenuante, cea agravantă fiind – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, că se caracterizează negativ, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, cu aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Cu referire la solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului în sumă de 870 lei, instanța de apel a reținut că potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) și (3) și art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat, dacă legea nu prevede altă modalitate.

Astfel, argumentul acuzării că statul și-a executat obligația de a demonstra vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate, prin efectuarea acțiunilor de procedură, suportând cheltuieli în acest sens, care urmează a fi încasate de la inculpat, este neîntemeiat.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea de la inculpat, cu titlu de cheltuieli judiciare, suma de 870 lei pentru efectuarea expertizelor.

Recurentul a invocat că decizia instanței de apel, este neîntemeiată în partea cheltuielilor de judecată.

Conform prevederilor art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, plata expertizelor judiciare efectuate, obligatoriu se face din contul bugetului de stat la momentul dispunerii și efectuării lor. Ulterior, la finisarea procesului penal, se solicită restituirea acestor cheltuieli statului, cheltuieli care au fost suportate din cauza comiterii de către inculpați a infracțiunilor.

Orice prejudiciu cauzat fie persoanei fizice/juridice sau Statului, trebuie să fie reparat.

Potrivit art. 227 alin. (1) și (2) pct. 5) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Conform art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Cheltuieli legate cu efectuarea expertizelor judiciare sunt cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală – expertiza judiciară.

La fel, chestiunea cine suportă cheltuielile respective, trebuie soluționată reieșind din prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan pune pe condamnat, responsabil de aceste cheltuieli. Și doar dacă condamnatul nu este în stare, din diferite motive, invaliditate, incapacitate juridică etc., cheltuielile sunt trecute în contul statului.

Instanța de fond, în dispozitivul sentinței, nu s-a expus asupra cheltuielilor judiciare conform prevederilor art. 385 alin. (1) p. 14) și art. 397 p. 5) Cod de procedură penală, astfel, ambele instanțe nu au soluționat corect chestiunea legată de cheltuielile judiciare.

În drept, recursul este bazat pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar al procurorului, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind chestiunea cheltuielilor judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prescriu

expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, în cazurile când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizelor judiciare urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării.

Pe lângă aceasta, recursul ordinar, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare la fel este lipsită de orice temei legal.

Este de reținut și că, potrivit art. 435 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, doar dacă nu se agravează situația inculpatului.

Astfel, soluția solicitată de recurent – *„casarea parțială în partea încasării cheltuielilor judiciare a deciziei Curții de Apel Cahul din 23.11.2017 și a sentinței Judecătoriai Cahul din 17.07.2017, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea de la Cremniov A. cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 870 lei pentru efectuarea expertizelor”*, nu cade sub incidența normei vizate, deoarece ar agrava situația inculpatului, adică nu are niciun suport juridic (pct. 5. din decizie).

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 3. – 5. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Mihail Tomița, împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 23 noiembrie 2017, în privința inculpatului Cremniov Anton Xxxx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 18 aprilie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco